

Vee- või õhusõiduki varude tolliformaalsuste teostamise juhised

(seisuga 12.04.19)

Sisukord

I.	Üldosa.....	1
1.	Õigusaktid.....	1
2.	Mõisted.....	1
3.	RM määruse 38 reguleerimisala.....	2
4.	Maksuvabad varud.....	2
II.	Varud vee- või õhusõidukile, mis asub Eestis.....	3
5.	Aktiisikaup varuna veesõidukile.....	3
6.	Varud õhusõidukile ja muu kaup varuna veesõidukile.....	4
7.	Varude teate esitamine süsteemis Complex.....	4
8.	Liiduvälise kauba toimetamine vee- või õhusõidukile.....	7
9.	Liidu kauba toimetamine vee- või õhusõidukile.....	8
III.	Muud varudega seotud toimingud Eestis.....	8
10.	Varud maale Eestis asuva vee- või õhusõiduki pardalt.....	8
11.	Maršruudi muutumine.....	9
IV.	Varud vee- või õhusõidukile, mis ei asu Eestis.....	9
12.	Liidu kaup vee- või õhusõidukile.....	9
13.	Liiduväline kaup vee- või õhusõidukile.....	10
V.	Kasulik teave.....	10
14.	Teisest liikmesriigist eksporditud kaup Eestis asuvale vee- või õhusõidukile..	10
	10

I. Üldosa

1. Õigusaktid

Varude toimetamist õhu- või veesõidukile reguleerivad järgmised õigusaktid:

- Rahandusministri 19.06.2017.a. määrus nr 38 "[Varude tolliformaalsused](#)" (edaspidi *RM määrus 38*);
- [Liidu tolliseadustik](#) (Nõukogu määrus nr 952/2013 – *edaspidi LTS*);
- [Liidu tolliseadustikku täiendavad sätted](#) (Komisjoni delegeeritud määrus nr 2015/2446 – *edaspidi DA*);
- [Liidu tolliseadustiku rakenduseeskirjad](#) (Komisjoni rakendusmäärus nr 2015/2447 – *edaspidi RA*);
- [Tolliseadus](#) (edaspidi *TS*);
- [Käibemaksuseadus](#) (edaspidi *KMS*);
- [Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seadus](#) (edaspidi *ATKEAS*);
- Rahandusministri 19.06.2017.a. määrus nr 37 "[Täpsustavad juhised tollideklaratsiooni esitamiseks ja aktsepteerimiseks](#)" (edaspidi *RM määrus 37*).

2. Mõisted

Varud – tarbevaru, kaasavõetav varu, varuosa ja lisavarustus.

Tarbevaru – vee- või õhusõidukis kohapeal reisi ajal tarbimiseks vajalik kaup (v.a kaasavõetav varu, varuosa ja lisavarustus), mis on vajalik sõiduki sihtpunkti jõudmiseks ja mis sihtpunkti jõudes on täielikult või osaliselt ära kasutatud (nt kütus, toit, reisijale kohapeal tarbimiseks võõrandatav kaup).

Kaasavõetav varu – vee- või õhusõiduki pardalt kaasavõtmiseks ette nähtud kaup, mis on reisijatele (s.h meeskonnaliikmetele) pardal asuvas kaupluses müümiseks (nt alkohol, tubakatooted, kosmeetikatarbed, jne) või pardal tasuta jagamiseks (nt ajalehed, brošüürid, jne).

Varuosa – vee- või õhusõidukile veetav tarvik, mis on ette nähtud sõiduki remontimiseks (nt mootori osad, värvid, korrosioonitõrjevahendid jms).

Lisavarustus – reisijatele ja meeskonnaliikmetele vee- või õhusõiduki pardal tarbimiseks ette nähtud kaup, mille kasutusaeg on pikem, kui üks reis (nt tööriided, jalatsid, kajutite voodipesu, nõud, jms).

Varustaja – isik, kes toimetab või korraldab varude toimetamist vee- või õhusõiduki pardale ning kes on suuteline tõendama varude üleandmist vee- või õhusõiduki pardale (LTS art 269 lg 2 punkt c, RA art 335 lg 4 punkt g)

Varude teade – varustaja poolt tollile elektroonilise andmetöötlussüsteemi (*edaspidi* Complex) vahendusel esitatav teade, millega varustaja annab teada, millal ta hakkab varusid õhu- või veesõidukile laadima või millal laadimine toimus.

3. RM määruse 38 reguleerimisala

3.1. RM määrust 38 rakendatakse tolliformaalsuste teostamisel kaasavõetava varu, tarbevaru, varuosa ja lisavarustuse suhtes, mis on rahvusvahelisi reise teostava vee- või õhusõiduki pardal juba teisest liikmesriigist või liiduvälisest riigist saabumisel või mis toimetatakse pardale vee- või õhusõiduki Eestis viibimise ajal.

3.2. Varude teade esitatakse RM määrusega nr 38 ettenähtud korras kaubale, mis toimetatakse Eestis asuvale vee- või õhusõidukile varudena maksuseaduste kohaselt maksuvabalt, kusjuures varude teate esitamine loetakse LTS art 269 lg 3 kohaseks ekspordideklaratsiooniga seotud formaalsusteks.

3.3. RM määrust 38 ei rakendata ja varude teadet ei esitata järgmistel juhtudel:

- 1) kaup toimetatakse ettevõtlusega mitteseotud huvi- või lõbusõitudeks kasutatavatele vee- või õhusõidukile;
- 2) vee- või õhusõiduki lähte- ja sihtkoht asuvad Eestis (nt mandri ja saarte vahel liikuvad praamid ja kalalaevad, mis välisriigis randumata sõidavad ka väljaspool Eesti territoriaalvett);
- 3) rahvusvahelisi reise teostav vee- või õhusõiduk **ei asu varustamise ajal Eestis** (vt juhendi punktid 12 ja 13).

4. Maksuvabad varud

4.1. KMS kohaselt on käibemaksumäär null protsenti järgmiste kaupade maksustatavast väärtusest:

- rahvusvahelistes vetes sõitva merelaeva (sh remondis oleva laeva), v.a ettevõtlusega mitteseotud huvi- või lõbusõitudeks kasutatava merelaeva, varustus, seadmed, varuosad, kütus ja muud varud ning reisijale kohapeal tarbimiseks võõrandatav kaup, v.a liidu vetes sõitval merelaeval kaasamüüdav kaup (KMS § 15 lg 3 p 3);
- peamiselt rahvusvahelisi lende korraldava lennuettevõtja kasutatava õhusõiduki varustus, seadmed, varuosad, kütus ja muud varud ning reisijale kohapeal tarbimiseks võõrandatav kaup, v.a liidusisesel lennul õhusõidukis kaasamüüdav kaup (KMS § 15 lg 3 p 4).
- kauba eksport KMS mõistes, kui toimub kauba võõrandamine koos selle toimetamisega kauba võõrandaja või välisriigi isikust kauba soetaja poolt riiki või territooriumile, mis on liidu tolliterritooriumi osa, kuid ei kohaldata nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (KMS § 2 lg 2 p-d 3 ja 5, § 5 lg 1 p 5) (nt Ahvenamaa).

4.2. ATKEAS kohaselt on aktsiisist vabastatud järgmised aktsiisikaubad:

- alkohol ja tubakatooted, mida tarbitakse ärilisel eesmärgil käitatava õhusõiduki või laeva pardal liikmesriikidevahelise reisi ajal, v.a kaasamüüdav kaup (ATKEAS § 27 lg 1 p 18¹);
- alkoholi ja tubakatoodete toimetamisel aktsiisilaost Eestist liiduvälisesse riiki suunduva õhusõiduki või laeva pardale (ATKEAS § 26 lg 1 p 3¹), kusjuures liiduväliseks riigiks loetakse ka riiki või territooriumi, mis on liidu tolliterritooriumi osa, kuid ei kohaldata nõukogu direktiivi 2008/1182/EÜ, mis käsitleb ühist aktsiisüsteemi (ATKEAS § 1¹ lg 3) (nt Ahvenamaa);
- kütus, mida kasutatakse ärilisel eesmärgil käitatavas tsiviilõhusõidukis ja riiklikus õhusõidukis õhus navigeerimiseks, s.h kütus, mida kasutatakse nimetatud õhusõidukites hooldus- ja remonttööl (ATKEAS § 27 lg 1 p 19) ja varustatav õhusõiduk asub Eestis (ATKEAS § 26 lg 1 p 7);
- kütus, mida kasutatakse ärilisel eesmärgil väljaspool Eestit sõitvas laevas navigeerimiseks ning hooldus- ja remonttöödel (ATKEAS § 27 lg 1 p 22¹) ja varustatav laev asub Eestis (ATKEAS § 26 lg 1 p 7).

4.3. TS § 47 lg 1 kohaselt on imporditollimaksudest vabastatud liikmesriikidevahelist reisi teostatavale vee- ja õhusõidukile toimetatav tarbevaru.

II. Varud vee- või õhusõidukile, mis asub Eestis

5. Aktsiisikaup varuna veesõidukile

5.1. **Veesõiduki** pardale maksuvabalt tarbe- või kaasavõetavaks varuks ATKEAS kohaselt kütuse, alkoholi ja tubakatoodete toimetamisel peab varustaja esitama tollile süsteemi Complex vahendusel varude teate vähemalt üks tund enne varude veesõiduki käitajale üleandmist ning varude teade esitatakse ühe saaja kohta. Ettevõtja majandustegevust arvestades võib toll varude teate esitamise tähtaega lühendada kuni 15 minutini tingimusel, et tollijärelevalve on tagatud.

Mittetähtaegse varude teate esitamise korral on tollil õigus varude laadimise algusaega muuta etteteatamiseks ettenähtud aja ulatuses (nt kui varude teade esitati kell 15.00 laadimise algusajaga 15.30, on tollil õigus laadimise alguseks määrata uus aeg, kuid mitte hilisem, kui 16.00).

NB! Maksuvaba (käibemaks ja aktsiis) on ka kaasavõetav varu, kui liikmesriikidevahelist reisi teostav veesõiduk suundub Eestist väljumisel vahetult Ahvenamaale.

5.2. Kui pärast varude teate esitamist varustamist ei toimu, esitab varude teate esitanud isik kolme tööpäeva jooksul asjaolude ilmnemisest arvates süsteemis Complex taotluse varude teate tühistamiseks. Tühistamistaotluse aktsepteerib süsteem Complex automaatselt ning ametnik protsessi ei sekku.

5.3. Kui varude teatel muutuvad kauba koguse ja väärtusega seotud andmed pärast varude veesõiduki käitajale üleandmist (nt kapten võtab vastu väiksema koguse kütust vms), peab varustaja esitatud varude teadet järgmise kolme tööpäeva jooksul korrigeerima ja lisama süsteemis Complex korrigeeritud varude teatele lisadokumendina tegelike andmetega kaubaveo saatedokumendi, millel on kapteni või tema poolt volitatud isiku märged. Varude teadet saab korrigeerida pärast selle olekusse “Varude teade vastu võetud” jõudmist.

6. Varud õhusõidukile ja muu kaup varuna veesõidukile

6.1. **Veesõidukile** muu maksuvaba varu (s.t mitte kütuse, alkoholi ega tubakatoodete) ja **õhusõidukile** mistahes maksuvaba varu toimetamisel esitab varustaja varude teate pärast varude vee- või õhusõiduki käitajale üleandmist, kusjuures jooksva kalendrikuu andmed peavad olema esitatud süsteemi Complex hiljemalt järgmise kalendrikuu 5. kuupäevaks. Varude teate võib käesolevas punktis nimetatud juhul esitada koondina (*edaspidi* koondteade) möödunud perioodi varustamiste kohta. Soovitav on esitada igakuised koondteated laevade/lennukite lõikes.

NB! Maksuvaba (käibemaks ja aktsiis) on ka kaasavõetav varu, kui liikmesriikidevahelist reisi teostav vee- või õhusõiduk suundub Eestist väljumisel vahetult Ahvenamaale.

7. Varude teate esitamine süsteemis Complex

7.1. Varude teate täitmisel süsteemis Complex lähtutakse alljärgnevast:

- 1) lahter 1 - deklaratsiooni liigiks valitakse CO (sihtriigi QR korral) või EX (sihtriigi QS korral) ja profiiliks “V”;
- 2) lahter 2A-G - kaubasaatja andmed. Märgitakse varustaja EORI number;
- 3) lahter 6 - pakkeüksuste koguarv;
- 4) lahter 17A - sihtriik. Sihtriigi koodiks märgitakse:
QR – kui varud toimetatakse teise liikmesriiki suunduvale vee- või õhusõiduki pardale;
QS – kui varud toimetatakse liiduvälisesse riiki suunduvale vee- või õhusõiduki pardale.
Kui sihtriik ei ole varude teate esitamise hetkel teada, võib sihtriigi koodiks märkida “QS”;
- 5) lahter 18 – transpordivahendi number lähetamisel. Märgitakse transpordivahendi number, millega varusid vee- või õhusõidukile toimetatakse või toimetati;
- 6) lahter 21A - transpordivahend piiriületamisel. Märgitakse andmed selle vee- või õhusõiduki kohta, mida varustatakse või varustati. Veesõiduki korral märgitakse 7-kohaline laeva IMO number ja seejärel laeva nimi. Kui veesõidukil IMO number puudub, kasutatakse IMO numbri asemel 7-kohalist koodi järgmiselt:

- a) rahvusvahelisi reise teostaval kaitsejõududele kuuluval veesõidukil „0000000“ ning seejärel laeva registreerimisnumber, nimi ja liikuva mereside raadiosaatja tunnuscode (Maritime Mobile Service Identity, *edaspidi* MMSI);
 - b) rahvusvahelisi reise teostaval kalalaeval „1111111“ ning seejärel laeva registreerimisnumber, nimi ja MMSI;
 - c) rahvusvahelisi reise teostaval reisilaeval, mille kogumahtuvus on alla 100 GT „2222222“ ning seejärel laeva registreerimisnumber, nimi ja MMSI;
 - d) rahvusvahelisi reise teostaval kaubalaeval, mille kogumahutavus on alla 300 GT „3333333“ ning seejärel laeva registreerimisnumber, nimi ja MMSI.
- Õhusõiduki korral märgitakse sõltuvalt koondteate sisust kas lennufirma nimi või sõna „Lennuk“;
- 7) lahter 22B - valuuta – summa. Märgitakse kauba väärtust tõendaval dokumendil märgitud, Euroopa Keskpanga konverteeritava valuuta lühend. Täiendavalt märgitakse lahtrisse kauba väärtust tõendavalt dokumendilt kõikide deklareeritavate kaupade maksumuste kogusumma samas valuutas. Kui tehing on sõlmitud valuutas, mille vahetuskurssi Euroopa Keskpank ei avalda, märgitakse lahtrisse kauba maksumus eurodes valuuta emiteerinud riigi keskpanga kursi alusel;
 - 8) lahter 25A - piiri transpordiliik. Märgitakse selle aktiivse transpordivahendi liigi kood, mille pardal varud Eestist välja viiakse ehk mida varustati;
 - 9) lahter 30 - kauba asukoha andmed. Märgitakse täpne asukoht, kus toimub varude üleandmine vee- või õhusõiduki käitajale. Lahtritesse 30A-E märgitakse sadama või lennujaama aadress, lahtrisse 30H märgitakse tolliasutus, mille piirkonnas asub nimetatud sadam või lennujaam, lahtrisse 30G märgitakse asukoha viisiks “X – muu” ning lahtris 30F täpsustatakse vee- või õhusõiduki konkreetne asukoht (nt Muuga sadama kai nr 2; Muuga reidi piirkond C vms). Koondteate korral võib lahtris 30F kasutada üldnimetusi (nt Eesti sadamad);
 - 10) lahter 99C - varude laadimise algus. Märgitakse laadimise alguse kuupäev ning aktsiisikauba korral märgitakse veesõidukile aktsiisikauba laadimise eeldatav kellaeg. Laadimise kestvuseks arvestab süsteem automaatselt ühe tunni. Kui varude teade esitatakse möödunud perioodi kohta koondteatena, märgitakse eelmise kuu esimese laadimise toimumise kuupäev (nt koondteade esitatakse 03.08.16 juulikuu varustamiste kohta, kusjuures esimene varustamine toimus juulikuus 07.07.16. Sellisel juhul märgitakse laadimise alguseks 07.07.16);
 - 11) lahter 31 - pakkeüksused ja kauba kirjeldus. Märgitakse kauba täpne kirjeldus, mille alusel on võimalik kaupa identifitseerida;
 - 12) lahter 33 - kaubakood. ATKEASE kohaselt kütuse, alkoholi ja tubakatoodete ning varuosa ja lisavarustuse korral märgitakse kombineeritud nomenklatuuri (KN) alamrubriik. Muu tarbe- ja kaasavõetava varu korral võib kasutada kauba tariifse klassifikatsiooni asemel järgmisi koode:
 - a) KN gruppidesse 1–24 kuuluva kauba puhul “99302400“;
 - b) KN gruppi 27 kuuluva kauba puhul “99302700“;
 - c) KN teistesse gruppidesse kuuluvate kaupade puhul “99309900“.
 Kui varuosade saadeti koosneb mitmetest eri tariifse klassifikatsiooni alla kuuluvatest kaupadest, võib eelneval tolli loal klassifitseerida kaubad kõrgeima imporditollimaksuääruga maksustava kauba tariifse klassifikatsiooni järgi tingimusel, et tegemist ei ole strateegilise kaubaga;
 - 13) lahter 37B - eelnev protseduur. Märgitakse protseduuri kahekohaline kood, kui kaup oli eelnevalt suunatud mõnele tolliprotseduurile. Kui seestöötlemisel olnud kaup ladustati tollilaos, siis kauba tollilaost väljavõtmisel märgitakse eelneva

- protseduuri koodiks „51“, mis tähendab, et eelnev protseduur oli seestöötlemine (mitte tolliladustamine). Eestis aktsiislaost võetavate varude korral peab märkima eelneva protseduuri koodiks „45“;
- 14) lahter 37C - protseduuri lisakood. Kaasavõetava ja tarbevaru korral märgitakse lisakoodiks “F61” ning lisavarustuse ja varuosa korral märgitakse lisakoodiks “6VL”;
- 15) lahter 38 - netomass;
- 16) lahter 40 - eelnev dokument. Kui kaup oli eelnevalt suunatud mõnele tolliprotseduurile, märgitakse eelneva tollideklaratsiooni number. Seestöötlemisel olnud kauba korral, mis ladustati tollilaos, märgitakse teate esitamisel eelnevaks dokumendiks seestöötlemise tollideklaratsiooni number. Aktsiisikauba toimetamisel aktsiisilaost täidetakse lahtrid 40A–40D järgmiselt:
- 40A – märgitakse „Z“
- 40B – märgitakse „787 – Saateleht“
- 40C – märgitakse SADHES süsteemis esitatud A-saatelehe number (SNR saatelehe unikaalne number)
- 40E – märgitakse SADHES süsteemis esitatud A-saatelehe kauba järjekorra number
- 40D – märgitakse SADHES süsteemis esitatud A-saatelehe kuupäev;
- 17) lahter 42 - kauba hind;
- 18) lahter 44 - lisadokumendid. Märgitakse kaubaveo saatedokumendi kood ja number, millega varud vee- või õhusõidukile toimetatakse. Varude korral, millel on liiduvälise kauba tollistaatus, märgitakse kaubaveo saatedokumendi koodiks “4024” ja liidu kauba tollistaatuse korral koodiks “4023”. Kui kaup oli eelnevalt suunatud mõnele tolli luba nõudvale tolliprotseduurile, märgitakse loa number. Täiendavalt märgitakse eriloa, litsentsi vms lisadokumendi liik ja number, kui kauba Eestist väljatoimetamiseks on see nõutav. Seestöötlemise protseduuri lõpetamisel märgitakse seestöötlemise loa number. Aktsiisikauba toimetamisel aktsiisilaost märgitakse aktsiisilaopidaja selle tegevuskoha number, millest aktsiisikaup lähetati ning number näidatakse kujul Y-----EE.
- Aktsiisikauba korral märgitakse lahtrisse 44AA lisadokumendi liik vahemikust 9501-9530, millele vastab deklareeritud kaup vastavalt ATKEASele. Lahtri täitmine on kohustuslik, kui kauba tariifse klassifikatsiooni alusel ei ole võimalik üheselt määrata, mis tootega on ATKEASe mõistes tegemist (vt [Aktsiisikauba tollivormistusel nõutavad lisadokumendid](#)).
- Lahtrisse 44AB – Viide võib märkida „puudub“ ning lahtrisse 44AC – varude teate esitamise kuupäeva.
- Aktsiisikauba toimetamisel aktsiisilaost märgitakse SADHES süsteemis esitatud A-saatelehe andmed lahtrisse 40 ning lisadokumendina (C651-Haldus-saatedokument) täiendavalt lahtris 44 selle andmeid ei kajastata;
- 19) lahter 46 - statistiline väärtus. Kauba väärtus märgitakse eurodes sendi täpsusega;
- 20) lahter 49 - lao kood. Märgitakse tolli poolt laole omistatud registreerimiskood juhul, kui varud lähetatakse tollilaost (ei olnud eelnevalt seestöötlemisel), aktsiisilaost või maksulaost;
- 21) lahter 54 - varude teate esitaja andmed. Märgitakse teate esitaja ees- ja perekonnanimi, isikukood, e-posti aadress, telefoninumber ja teate esitamise koht.

7.2. Nõuetekohase varude teate esitamisel süsteem Complex registreerib selle, omistades varude teatele tolli viitenumbri. Varude teate korrektset esitamist näitab olek “Esitatud”. Edasi suunatakse ette esitatud varude teade olekusse

“Kontrollimisel”, jäädes sellesse staatusesse kuni varude laadimisaja lõpuni. Peale laadimisaja lõppu läheb varude teade olekusse “Varude teade vastu võetud”.

7.3. Õigeaegse varude teate esitamisel on selle olek “Kontrollimisel” varustajale informatsiooniks, et varustamine võib toimuda teatel märgitud ajal. Kui varude teade esitati ettenähtust hiljem, s.t ei esitatud vähemalt üks tund enne veesõidukile kütuse, alkoholi või tubakatoodete üleandmist, peab varustaja süsteemis Complex jälgima, ega toll ei ole varude laadimisaja algust edasi lükanud.

7.4. Kui varude teade esitatakse enne varude laadimist veesõiduki pardale (s.o käesoleva juhendi punktis 5 nimetatud juhul), märgitakse enne kauba veesõidukile lähetamist nimetatud viitenumber kaubaveo saatedokumendile, mille alusel toimub varude toimetamine veesõiduki pardale. Muudel juhtudel nimetatud märged kaubaveo saatedokumendile tagantjäre ei tehta.

7.5. Varude teate esitamisel asendustoiminguid ei rakendata. Kui süsteem Complex ei ole töökorras, s.t süsteemi Complex kaudu varude teadet esitada ei ole võimalik ettenähtud tähtjal, esitatakse varude teade esimesel võimalusel süsteemi taaskäivitamisel.

8. Liiduvälise kauba toimetamine vee- või õhusõidukile

8.1. **Kaasavõetav varu** toimetatakse vee- või õhusõidukile järgmiselt:

- 1) liikmesriikidevahelisi reise teostava vee- või õhusõiduki pardale toimetamisel ja selle käitajale üleandmisel kasutatakse kaubaveo saatedokumenti, kusjuures kaubale rakendatakse eelnevalt vabasse ringlusse lubamise tolliprotseduuri;
- 2) liiduvälisesse riiki suunduva vee- või õhusõiduki pardale toimetamine toimub transiidi protseduuriga, liikumisel muu eriprotseduuri raames vastavalt LTS art 219 (nt tolliladustamise või seestöötlemise protseduuri raames) või vabatsoonist samas tsoonis asuvale vee- või õhusõidukile kaubaveo saatedokumendiga. Varude üleandmisel vee- või õhusõiduki käitajale kasutatakse kaubaveo saatedokumenti.

8.2. **Tarbevaru, varuosa ja lisavarustuse** vee- või õhusõiduki pardale (s.h remondis olevale sõidukile) toimetamine toimub transiidi protseduuriga, liikumisel muu eriprotseduuri raames vastavalt LTS art 219 (nt tolliladustamise või seestöötlemise protseduuri raames) või vabatsoonist samas tsoonis asuvale vee- või õhusõidukile kaubaveo saatedokumendiga. Varude üleandmisel vee- või õhusõiduki käitajale kasutatakse kaubaveo saatedokumenti.

8.3. **Liiduvälisele kaubale** rakendatud tolliprotseduuri või ajutise ladustamise lõpetamisel on aluseks kaubaveo saatedokument, millel kapteni või tema poolt volitatud isiku allkiri ja pitsati olemasolul selle jäljend. Kui kauba vedu toimus vee- või õhusõiduki pardale transiidi protseduuriga, peavad kapteni või tema poolt volitatud isiku märged olema ka transiidi saatedokumendil.

8.4. **Transiidi protseduurile suunatud** vee- või õhusõiduki pardale toimetatavate varude transiitveo lõpetamine infosüsteemis NCTS toimub järgnevalt:

Kauba ja transiidi saatedokumendi esitamisel sihttolliasutusele (*edaspidi* STA) ametnik:

- 1) valib "Lõpetamise deklaratsioonide" loendist vastava transiidideklaratsiooni;
- 2) sisestab saabumise aktsepteerimiseks vajalikud andmed vastavalt NCTS-süsteemi kasutamise juhendile ja aktsepteerib saabumise;
- 3) riskianalüüsist lähtuvalt teostab STA-le esitatud kauba kontrolli;
- 4) seejärel katkestab kõnesoleva transiidideklaratsiooni menetlemise süsteemis NCTS ning annab varustajale loa kauba toimetamiseks vee- või õhusõiduki pardale;
- 5) informeerib varustajat, et transiitveo lõpetamiseks peab ta koheselt pärast varude vee- või õhusõiduki käitajale üleandmist STA-sse tagasi pöörduma ning esitama transiidi saatedokumendi, millel on kauba vastuvõtmist kinnitava kapteni või tema volitatud isiku allkiri ja pitsati olemasolul selle jäljend;
- 6) kui kauba vastuvõtmist on kinnitanud vee- või õhusõiduki kapten või tema volitatud esindaja oma allkirja ja pitsati olemasolul selle jäljendiga transiidi saatedokumendil ja see esitatakse transiitveo saabumise aktsepteerinud STA-le, jätkab ametnik transiitveo lõpetamise andmete sisestamist süsteemi NCTS:
 - a) valib vastava transiidideklaratsiooni loendist "Lõpetamise deklaratsioonid";
 - b) järgnevat tollitoiminguks märgitakse LAEV või LENNUK ja järgmise dokumendi viitese märgitakse vee- või õhusõiduki identifitseerimise andmed (vastavalt laeva nimi või lennunumber);
 - c) transiitveo lõpetamine:
 - kui avastatakse erinevused STA-le esitatud transiidi saatedokumentides ja kapteni poolt vastuvõetud kaubakogustes, märgib süsteemi erinevused vastavalt NCTS-süsteemi kasutamise juhendile ja lõpetab transiitveo;
 - kui vee- või õhusõiduki kapten või tema esindaja on kinnitanud vaid osalist kauba vastuvõtmist, lõpetab STA transiitveo pärast varudeks vastu võtmata kauba suunamist järgmisele tolliprotseduurile (nt tolliladustamisele). Sellisel juhul transiitvedu lõpetatakse kahe järgneva tolliprotseduuriga.

9. Liidu kauba toimetamine vee- või õhusõidukile

9.1. Varude vee- või õhusõiduki pardale (s.h remondis olevale sõidukile) toimetamisel ja selle käitajale üleandmisel kasutatakse kaubaveo saatedokumenti.

9.2. Kui põllumajandustoodetele või -saadustele taotletakse eksporditoetust, kohaldatakse vee- või õhusõiduki korral maksuvabale varule ekspordi tolliprotseduuri ning varude teadet ei esitata. Ekspordi tollideklaratsioon esitatakse enne varude vee- või õhusõidukile üleandmist ning kaasavõetava ja tarbevaru korral ekspordilitsentsi ei nõuta (lisadokumentidesse märgitakse kood "X001" ja tekst "varud, litsentsi pole vaja").

III. Muud varudega seotud toimingud Eestis

10. Varud maale Eestis asuva vee- või õhusõiduki pardalt

10.1. Liiduvälisest riigist saabunud vee- või õhusõiduki pardalt maale toodud mistahes varusid käsitatakse **liiduvälise kaubana**.

10.2. Liikmesriikidevahelisi reise (k.a eriterritooriumilt) tegeva vee- või õhusõiduki pardalt maale toodud kaasavõetavaid varusid käsitatakse **liidu kaubana** ning tarbevarusid, varuosi ja lisavarustust liiduvälise kaubana.

10.3. Liiduvälise kauba pardalt maale toomisel kohaldatakse tollialaste õigusaktidega ettenähtud tolliformaalsusi.

10.4. Liiduvälisest riigist toodud kaasavõetavate varude toimetamine reisijate või meeskonnaliikmete poolt vee- või õhusõiduki pardalt maale toimub vastavalt tollialastes õigusaktides kehtestatud reisijate tollieeskirjadele.

10.5. Juhul kui veesõiduk teostab reise ainult teatud hooaegadel, siis hooaja lõpetamisel on lubatud varudele panna tollitõkend ja jätta neid pardale järgmise hooaja alguseni.

10.6. Veesõiduki tuletõrje- ja päästevahendid, mille perioodiline kontroll on kohustuslik vastavalt rahvusvahelisele konventsioonile inimeste ohutusest merel (SOLAS), võib Eesti territooriumile toomisel nende hooldamise eesmärgil deklareerida ajutise impordi tolliprotseduurile ka suuliselt (LTS art 158 lg 2, DA art 136 lg 1 punkt l). Tuletõrje- ja päästevahenditena on käsitatavad näiteks päästeparved, -rõngad ja -vestid, termokostüümid ja erinevad kaitseülikonnad, tulekustutid ja – tõrjevoolikud, hingamisaparaadid, balloonid, hüdrostaadid, evakuatsiooni süsteemid, lootsiredelid ning trapid, jne. Lisaks võib tolli loal suuliselt deklareerida ajutise impordi tolliprotseduurile veesõiduki varuosi (nt mootorite või seadmete detailid jne), mis toimetatakse Eesti territooriumile reisi teostava veesõiduki pardalt nende kiireloomulise hooldamise või remondi eesmärgil. Nimetatud kauba suulisel deklareerimisel juhendatakse [ajutise impordi tolliprotseduuri juhistest](#).

10.7. Varudena ei käsitleta kaupa ehk jäätmeid, mis antakse üle vahetult vee- või õhusõiduki käitaja poolt jäätmekäitlusettevõtjale.

11. Maršruudi muutumine

11.1. Kui vee- või õhusõiduki teekond ei kulge enam läbi Ahvenamaa, kuid pardal on maksuvabalt tarnitud kaasavõetavat varu, tuleb nimetatud kaup enne teekonna jätkamist deklareerida protseduuri koodiga 49xx ning tasuda käibemaks ja sõltuvalt kaubast aktsiis.

IV. Varud vee- või õhusõidukile, mis ei asu Eestis

12. Liidu kaup vee- või õhusõidukile

12.1. Liidu kaubale, mis toimetatakse teises liikmesriigis (nt Lätis, Soomes) asuva vee- või õhusõiduki pardale käibemaksu- või aktsiisivabalt varudeks, esitatakse varude teate asemel ekspordi tollideklaratsioon (Complex profiil A).

NB! Kütusele, mis toimetatakse tarbevaruks teises liikmesriigis asuva vee- või õhusõiduki pardale, esitatakse samuti ekspordi tollideklaratsioon, kuna kütus toimetatakse käibemaksuvabalt, kuigi ei kohaldu ajutine aktsiisivabastus ATKEAS § 26 lg 1 punkti 7 alusel.

12.2. Ekspordi tollideklaratsioonile märgitakse deklaratsiooni liigiks CO (sihtriigi QR korral) või EX (sihtriigi QS korral) ning tolliprotseduuri lisakoodiks 6VL (varuosad ja lisavarustus) või F61 (tarbe- ja kaasavõetavad varud). Sihtriigi koodiks märgitakse RM määruse 37 lisa 1 kohaselt:

QR – kui varud toimetatakse teise liikmesriiki suunduvale vee- või õhusõiduki pardale;

QS - kui varud toimetatakse liiduvälisesse riiki suunduvale vee- või õhusõiduki pardale.

Kauba tariifse klassifikatsiooni asemel võib kasutada varudele ettenähtud koode (RM määruse 37 lisa 1).

12.3. Varude toimetamisel liiduvälises riigis (nt Venemaa) asuvale vee- või õhusõidukile, ei erine varudeks toimetatava kauba tolliformaalsused muu kauba ekspordi tolliformaalsustest (s.t juhendi punkt 12.2. ei kohaldu).

13. Liiduväline kaup vee- või õhusõidukile

13.1. Liiduvälisele kaubale, mis toimetatakse teises liikmesriigis (nt Lätis, Soomes) asuva vee- või õhusõiduki pardale maksuvabadeks varudeks, esitatakse varude teate asemel tollialastes õigusaktides ettenähtud juhtudel reekspordi deklaratsioon (Complex profiil C või D).

13.2. Reekspordi deklaratsioonile märgitakse deklaratsiooni liigiks „EX“ ning protseduuri lisakood 6VL (varuosad ja lisavarustus) või F61 (tarbe- ja kaasavõetavad varud). Sihtriigi koodiks märgitakse alati QS.

Kauba tariifse klassifikatsiooni asemel võib kasutada varudele ettenähtud koode (RM määruse 37 lisa 1).

13.3. Varude toimetamisel liiduvälises riigis (nt Venemaa) asuvale vee- või õhusõidukile, ei erine varudeks toimetatava kauba tolliformaalsused muu kauba reekspordi tolliformaalsustest (s.t juhendi punkt 13.2 ei kohaldu).

V. Kasulik teave

14. Teisest liikmesriigist eksporditud kaup Eestis asuvale vee- või õhusõidukile

14.1. Teisest liikmesriigist eksporditud kauba väljumisformaalsused teostatakse dokumentide alusel, mis kinnitavad kauba vastuvõtmist vee- või õhusõiduki kapteni või tema volitatud esindaja poolt.